

Küresel

Öğrenme'nin Sözcükleri

El, düşünce ve kalple.

Beraber, küresel ve adil bir dünya sözlüğü.

İçindekiler

GİRİŞ.....1

BÖLÜM 1: SÖMÜRÜ VE AYRIMCILIK

SÜRDÜRÜLEBİLİR OLMAYAN YAŞAM TARZI.....4

VE BÜYÜME (YEŞİL).....4

AYRIMCILIK VE AYRIMCILIK BİÇİMLERİNİN

KESİŞİM NOKTASI.....5

KADINA VE QUEERLERE YÖNELİK ŞİDDET.....6

KAÇIŞ VE MÜLTECİ KORUMASI.....7

BÖLÜM 2: İKLİM VE KÜRESELLEŞME

KÜRESEL KUZAY VE GÜNEY'DEKİ BÖLGELER.....8

İKLİM KRİZİ.....9

KOLONYALİZM VE POST KOLONYALİZM.....10

BÖLÜM 3: HERKES İÇİN İYİ BİR YAŞAM

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ.....11

ADALET.....12

BUEN VIVIR, İYİ YAŞAMAK.....14

SOSYO-EKOLOJİK DEĞİŞİM.....15

BÖLÜM 4: TUTUM: FARKLI KONUŞMA VE DAVRANMA

GÖÇ SONRASI (POSTMIGRANTISCH).....16

BI*POC.....17

KLINTA* VE FEMİNİZM.....18

EMPOWERMENT.....19

BÖLÜM 5: BİRBİRİNİ ÖNEMSEMEK

POLİTİK KATILIM.....20

KALKINMA İLETİŞİMİ.....21

BAKICILIK.....22

BESLENME.....23

(KÜRESEL) DAYANIŞMA (SOLIDARİTÄT).....24

Öğrenme Kelimeleri

İklim krizi başta olmak üzere tüm insanları etkileyen, ancak eşit olmayan bir şekilde birçok krize tanık olan bir dünyada yaşıyoruz. Kuzeydeki krizlere en çok katkıda bulunan zenginler kendilerini iyi koruyabilirler. Özellikle güneydeki yoksullar ve yoksunlar, kendilerini koruyamadıkları krizlere neden olmak için çok az katkıda bulunuyorlar. Bu adil değil. Devletlerin ve halkların davranışları, başkalarının ve onlardan uzakta yaşayabileceklerin yaşam şartları etkiler. Bunun tarihle ilgisi var, geçmişte yaşananlar hala güç, para, fırsatlar, sağlık ve özgürlüklerin dağılımını etkiliyor. Evinizde ve dünyanın her yerinde bile. Global öğrenme, tüm bunları daha iyi anlamayı amaçlıyor. Her şeyden önce, dünya çapında tek tip ve eşitlik bir şekilde yaşam şartları oluşumu ile ilgilidir.

Bunu yerel ve küresel olarak nasıl organize edebiliriz ki, herkes bunu gerçekleştirmek için elinden geleni yapsın? İklim krizini durdurmak için ne yapabiliriz? Küresel öğrenme de dahil olmak üzere birçok insan bu konudaki tartışmaların dışında bırakılmıştır. Birkaç kişi, farklı tecrübeleri ve farklı bakış açılarıyla herkes için işe yarayan çözümler hakkında konuşmak için bir araya geliyor. Bu adil değil.

Sözlüğümüz oraya ulaşmanıza yardımcı olmalıdır. Sözlük, insan gruplarının eksikliklerini tanımlayan birçok terimi kapsar ve beş dilde yayınlanır. sözler mümkün olduğu kadar en basit dilde açıklamaya çalıştık, resimler, grafikler ve sözleri daha iyi anlaşılmasına yardımcı oluyor, çünkü küresel öğrenme baş, kalp ve eliyle daha iyi anlaşılıyor, tam da düşünme duygu ve davranışla birlikte gittiğinde. Bu sözlük, "Göç Sonrası İttifakta Birlikte, Adil, Küresel Öğrenme, Özen ve Eylem" ortak projemizin bir sonucudur.

"Gemeinsam, Gerecht, Global- Lernen, Sorgen und Handeln in postmigrantischen Allianzen"

Leipzig ve Berlin'de farklı bakış açılarına ve farklı kültürel geçmişlere sahip ortaklar olarak 2021 ve 2022'de birlikte öğreniyor ve faaliyetleri şekillendiriyoruz. Amacımız birbirimizi daha iyi anlamak ve küresel öğrenme konularında deneyim alışverişini teşvik etmektir.

Kendilerine hitap edilmeyen kişilere hitap etmek için sözlüğümüzde ortak tanımlayıcılar kullanıyoruz Kelimeler, terimler sözlüğü ile ayrı bir sözlüğü olarak görünüyorsa ve bazı kaynaklardan çok yararlanıyorsa ve aşağıdaki gibi kısaltılmışsa italik olarak yazarız:

BtE-Glossar: Eine Welt Netz NRW / BtE-NRW:
Globales Lernen – Glossar in Leichter
Sprache: tinyurl.com/j7dsryx9

NdM-Glossar: Glossar für die Bericht-
erstattung in der
Einwanderungsgesellschaft:
<https://tinyurl.com/5n6jx2bb>

BpB-Glossar: Artikel, Lexika und Fakten der
Sektion “Kurz & Knapp” der Bundeszentrale
für politische Bildung:
<https://www.bpb.de/kurz-knapp/>

Düzenleme, oluřturma ve çevirmede emeęi
geçen tüm arkadaşlara teşekkür ederiz.

Aliaa Almustafa, Christoph Sanders,
Daniel Grabic, Diana Neumerkel, Hiba
Mahrouk, Kefajat Hamidi, Lourdes
Estigarribia, Mia Smettan, Nora Peulen,
Parwaneh Mirassan, Ramla Abukar, Sawsan
Nassan, Sulca Ariza,
Tulpar Ata Tık.

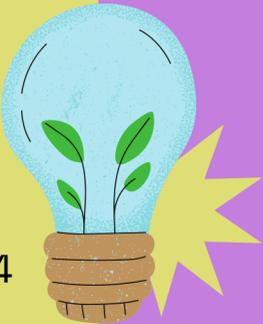

Sürdürülebilir Olmayan Yaşam Tarzı ve Büyüme (Yeşil)

Sürdürülebilir olmayan bir yaşam tarzı, *Küresel Kuzey'deki* insanların nasıl yaşadığını, nasıl üretim yaptıklarını ve tükettiğini tanımlanır. Özellikle *küresel güneyde* insanın ve doğanın sömürülmesine dayanır. Bu, *iklim krizine* önemli ölçüde katkıda bulunur ve bu nedenle sürdürülemez. Görünüşü *sömürgecilikle* ilişkilendirilir, bu nedenle bazen (emperyalizm) olarak adlandırılır. Sürdürülebilir olmayan yaşam tarzları, ekonomik büyümeyi gerektirir; bu, üretilen mal ve hizmetlerin parasal değerinin her yıl artması anlamına gelir, bu da genellikle doğanın daha fazla sömürülmesine ve tahrip olmasına yol açar.

Çoğu insan daha fazla yaşamak ve tüketmek ister. Dolayısıyla yeşil büyüme buna yardımcı olmalı ve aynı zamanda *iklim krizini* durdurmayı ve daha fazla eşitlik yaratmayı hedeflemelidir (bk. *Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri*).

Yeşil büyüme: Ekonomide sözde yeşil alanlar büyüdüğü için ekonominin büyüdüğü anlamına gelir. Örneğin: elektrikli ulaşım, bu şekilde yaşam tarzı sürdürülebilir kalmalıdır. Bu işe yaramadı çünkü her şeyden önce insanlar arasındaki ve onlarla doğa arasındaki iktidar ilişkileri değişmedi. Küresel sorunları çözmek için tek başına teknolojiyi değiştirmek yeterli değildir.

Ayrımcılık ve ayrımcılık biçimlerinin kesişim noktası

Ayrımcılık, kişilerin veya insan gruplarının dezavantajlı duruma düşmesi, reddedilmesi, saldırıya uğraması veya yaralanması anlamına gelir (BTE Terminoloji Kaynağı) Ayrımcılığın kesişimselliği, birden fazla ayrımcılığın aynı anda meydana gelmesi anlamına gelir. Örneğin, göçmen kökenli kadınlar ve queerler (bir sonraki bölüme bakınız) sıklıkla özellikle ayrımcılığa uğramaktadır. Irkçılık, insanlara farklı olduklarını ve farklı değerlere sahip olduklarını düşündürmek için ırkçılığın icat edildiği bir ayrımcılık biçimidir. Günümüzde bilim adamları söylüyor. "İrklar"ın icadı yanlıştır. İnsan ırkında ırk yoktur, bütün insanlar iyi, değerli ve eşittir. Ayrımcılık sadece kasıtlı ve bilinçli olarak değil, aynı zamanda kasıtsız ve bilinçsiz olarak da gerçekleşmektedir. Ayrımcılık dünyadaki tüm toplumlarda mevcuttur. İkamet kanunlarında veya polis kontrollerinde bunun birçok örneği var.

Ayrıca eğitim, iş ve sağlığa sınırlı erişim yoluyla Ayrımcılık, insanların başkalarının kendilerinden daha iyi veya daha kötü olduğuna inandığı her yerdedir.

Bölüm 1: Sömürü ve ayrımcılık

Ayrımcılık ve ayrımcılık biçimlerinin kesişim noktası

Kadına ve queerlere yönelik şiddet

Birçok insan sadece iki tür insan olduğunu düşünür, erkek ve kadın. Ve birbirlerine aşık olurlar. Ama birçok insan farklı hissediyor. Queer olduğumuzu söylüyorlar ve bu kelime İngilizce'de hakaret anlamına geliyor "yabancı" Artık bu kelime bir hakaret değil, öznel bir adlandırma haline geldi. Dünyanın her yerinde queer'ler, kadınlar ve kız çocukları insan doğası ve cinsel ihtiyaçları nedeniyle şiddete maruz kalmaktadır. Bu şiddetin biçimleri şunlardır: cinsel şiddet, aile içi şiddet, zorla fuhuş, zorla evlendirme, elektronik şiddet, kadın sünneti ve hatta doğumda cinsiyete dayalı öldürme. Suçlular çoğunlukla erkeklerdir. Öte yandan, etkilenenlerden ve diğer insanlardan gelen direniş, şiddete karşı daha fazla dikkat ve eyleme yol açıyor.

Ek kaynaklar:

<https://www.frauen-gegen-gewalt.de/de/queer.html>

Kaçış ve mülteci koruması

Çoğu insan kendini güvende hissetmediği veya canından endişe ettiği için ülkelerinden kaçar ve bu savaşlar, doğal afetler veya kıtlık gibi birçok nedenden dolayı olabilir. Diğerleri, örneğin bir azınlığa mensuplarsa, siyasi nedenlerle kaçarlar. Kızlar ve kadınlar özellikle risk altındadır (bk. *Kadına ve queer insanlara yönelik şiddet*) İklim krizi ve sürdürülemez yaşam tarzlarının sonuçları nedeniyle daha fazla insan evlerini terk etmek zorunda kalıyorlar, çünkü çoğu ülkelerinin diğer bölgelerine sığınıyor. Ülke içinde yerinden edilmiş olarak adlandırılıyorlar ve diğerleri komşu ülkelerde koruma altına girmek istiyorlar.

Birleşmiş Milletler 1951'de ülkelerin belirli şartlar altında mültecileri koruması gerektiğine karar verdi, ancak Avrupa'daki çeşitli ülkeler bu kararı sorgulayarak Avrupa'daki mültecileri koruma hakkından mahrum bıraktı. Öte yandan, mültecilerle dünya çapında yaygın bir dayanışma var ve açlık ve yoksulluk gibi bazı kaçış nedenleri küresel *adalet* yoluyla kolayca ele alınabiliyor.

Küreselleşme, Kuzey ve Güneydeki bölgeler

Küreselleşme, ülkeler ve halklar arasındaki bağların giderek artması anlamına geliyor ve bu iş, siyaset ve kültür gibi hayatın her alanını kapsıyor. Böyle bir örnek, mal üretimidir: İtalya'da bir gömlek tasarlanır. Pamuk, kaynağı olarak Mısır'dan geliyor. Kumaşın renklendirilmesi Hindistan'da yapılır. Gömlek Vietnam'da dikiliyor ve muhtemelen Almanya'da satılıyor. Küreselleşme insanların yaşama biçimlerini, çalışma biçimlerini ve ne tükettiklerini değiştiriyor. Ürünler ve teknoloji, dünya çapında çok sayıda insan tarafından kullanılabilir. Güç ve güç bakımından diğerlerinden ayrılan halklar ve ülkeler vardır, buna Küresel Kuzey denirken, avantajları az olan ve fazla güç elde etmeyen halklar ve ülkeler Küresel Güney olarak adlandırılır. Bu halklar ve ülkeler genellikle oradaki doğayı yok ederek ve işçilere düşük ücretler ödeyerek sömürülmektedir.

Güney'den gelen hammaddeler Kuzey'de tüketilmektedir ve bu aynı zamanda tarihin de bir sonucudur (bk. güç, ekonomi ve siyaset).

İklim krizi

İklim krizi küresel ısınmanın bir sonucudur ve hava kirliliğinden kaynaklanır, bu nedenle güneş ışınları dünyayı ve kabuğunu daha güçlü bir şekilde ısıtır. Kirlilik, seragazi üreten sürdürülemez enerji kaynaklarına ek olarak, genellikle kömür, gaz ve petrolün yanması sırasında üretilen sera gazları (özellikle karbondioksit) olarak adlandırılır. Küresel ısınma, değişen hava koşullarına, yükselen deniz seviyelerine, sel ve kuraklıklara, orman yangınlarına neden olmakta ve bu birçok hayvan ve bitkinin ölümüne neden olmakta, insanların güvenliği ve sağlığı tehdit edilmektedir. Her şeyden önce, özellikle *küresel güneydeki* yoksullar, daha az sera gazı salmalarına rağmen en savunmasız olanlar. Hava ne kadar ısınır, hava o kadar hızlı ve daha geniş çapta değişir. Maksimum 1,5 ila 2 santigrat derece daha sıcakla küresel ısınmayı yeterince durduramama riski büyüktür. *Küresel Kuzey iklim krizi* için daha büyük sorumluluk taşıyor, çünkü tarihsel olarak buradaki halklar, özellikle zengin insanlar, *iklim krizine* erken yaşlardan itibaren katkıda bulunmaya başladılar (bk. *Küreselleşme: Sömürgecilik: Adalet*).

Kolonyalizm ve Post-kolonyalizm

Sömürgecilik, başka ülkelerin fethedilmesi anlamına gelir. Bu, diğer halkların boyun eğdirilmesi, sürülmesi ve ayrıca katliamı ile ilişkilidir. *Küresel Kuzey'in* pek çok ülkesi, özellikle de Güney'de bunu yüzyıllar boyunca gerçekleştirdi. Güneydeki ülkelerinin çoğu 1960 civarında yeniden bağımsızlıklarını kazanabildiler. Sömürgecilik, ırkçılık (bk. *Ayrımcılık*), sömürü ve sürdürülemez yaşam tarzlarıyla ilgilidir.

Post-kolonyalizm bilimde bir yönelim ve insanların bir tutumudur. Bunun anlamı şudur: Sömürgecilik, sömürgecilerin bağımsızlığını kazanmasıyla sona ermemiştir. *Küresel Kuzey* hâlâ daha gücünü kötüye kullanmakta ve ekonomik sömürü sürdürülmektedir.

Post-kolonyalizmin temsilcileri şöyle söylemekteler: Sömürgecilik, sömürgeci güçlerin insanları şöyle düşündükleri için var oldu: Biz herkesten daha iyiyiz (bak. *Ayrımcılık*). Peki insanlar neden ve nasıl bu şekilde düşünüyorlar? Bu düşünce nereden geliyor ve bugün hâlâvarlığını nerede sürdürüyor?

Post-kolonyalizmin temsilcileri, bu düşünce tarzının unutulmasını önemli buluyorlar. Aksi takdirde, kötü sonuçlarıyla birlikte sömürgecilik asla tamamen ortadan kalkmayacaktır.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

"Hedefler, dünyada nasıl daha fazla sürdürülebilirlik ve adaletin sağlanacağını tanımlamaktadır. Gelecek nesiller de dünyada iyi bir şekilde yaşayabilmelidirler. Dünyanın mahvedilmesine izin verilmemelidir. Dünya çapında 193 ülke Birleşmiş Milletler üyesidir. Hedefler üzerinde birlikte anlaşmışlardır. Birçok alt hedefle birlikte toplam 17 hedef bulunmaktadır. Hedeflere 2030 yılına kadar ulaşılmalıdır" (BtE Sözlüğü). Hedefler tüm ülkeler için geçerlidir.

Hedefleri eleştirenlerse şöyle söylemektedirler: Sorunların adının konması önemli. Ancak sorunların temelleri hakkında hiçbir şey dile getirmemekteler. *İklim krizine* ve bu kadar adaletsizliğe gerçekten yol açan nedir? Ve: Hedeflere ulaşmak için gerçekten ne yapmak durumundayız? "Gelişme" kelimesi de eleştirilmektedir çünkü: Bu, aynı zamanda herkesin *Küresel Kuzey'de* olduğu gibi yaşaması gerektiği anlamına da gelmektedir (bk. *Post-kolonyalizm ve Sürdürülemez Yaşam Tarzları*).

Yine de hedefler önemlidir. Eğer bir ülke ya da toplum doğa ve insanlık için çok az şey yapıyorsa, bunların sizin de hedeflerinizden olduğunu söyleyebiliriz. Bu hedeflere ulaşmak için daha fazla değişmek zorundasınız.

Bölüm 3: "Herkes için İyi bir Yaşam"
Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

Adalet

Adalet, iyi bir birliktelik için önemlidir. Hiç kimse haksız bir davranışa maruz kalmak istemez. Peki “Adil” ne anlama gelmektedir? İyi bir yaşam için olanaklar ve fırsatlar ne zaman adil bir şekilde dağıtılır? İnsanların buna farklı yanıtları vardır, çünkü: Bu, ne bildiklerine ve nasıl büyüdüklerine bağlıdır. Bu yüzden de adalet konusunda çok fazla tartışma var.

Küresel Adalet hedefi buna bir örnektir (bk. *Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri*). Bu, iyi yaşam şartları ve fırsatların dünya çapında daha adil bir şekilde dağıtılmasıyla ilgilidir. Bu, dünyadaki açlık ve yoksulluğu sona erdirmekle ilgilidir. Ancak gezegenimizdeki insanların yaklaşık yarısı yoksulluk içinde yaşamaktadır.

Hepsi birlikte, dünyanın en zengin on kişiye kadar mal varlığına sahiplerdir. Eğer bu yönde bir irade olsaydı, dünyadaki açlığı sona erdirmek çok kolay olurdu. *Küresel Kuzey'deki* toplumlarda da son derece büyük bir eşitsizlik söz konusudur: Almanya'da en zengin yüzde birlik kesim, nüfusun en yoksul %75'inin sahip olduğu kadar malvarlığına sahiptir.

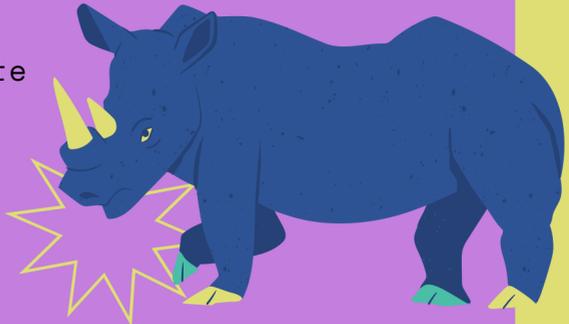
İkinci bir örneğe iklim adaletidir. *İklim krizi* insanları farklı güçlükte etkilemektedir: *Küresel Kuzey* ülkeleri kendilerini daha iyi koruyabilir. Küresel Güney'den daha fazla güce ve maddi olanaklara sahipler (bk. *Sömürgecilik*). Bununla birlikte, sürdürülemez yaşam tarzları nedeniyle iklim krizinde daha da fazla sorumluluk sahiplerdir. Gelecek nesiller de genellikle daha fazla etkilenmektedir. Bu adil değil.

Bu örneklerden de görülebileceği gibi: birçok olgu birbiriyle ilişkili. *Küresel Kuzey'in* zenginliği ve yaşam tarzları ile Küresel Güney'in yoksunluğu; Sömürgeciliğin geçmişi ile dünyadaki mevcut yaşam şartları; *iklim kriziyle* birlikte sürdürülemez yaşam tarzları ve ırkçılık.

Dolayısıyla adalet sorunu, nasıl sürdürülebilir bir şekilde yaşamak istediğimiz sorusundan ayrı tutulamaz (bk. *sosyo-ekolojik değişim*). Dünya çapında giderek daha fazla insan iklim adaleti konusuna dahil oluyor özellikle de sivil toplum ve toplumsal hareketlerdeki gençler (bak. *Dayanışma*).

Ek kaynaklar:

Ungleichheitsberichte
der Organisation
Oxfam

Buen Vivir, iyi yaşamak

Bölüm 3: "Herkes İçin İyi bir Yaşam"
Buen Vivir, iyi yaşamak

Buen Vivir İspanyolca'da "iyi yaşamak" anlamına gelmektedir. Amaç, iyi bir toplumda insanlar, hayvanlar ve doğa gibi yaşayan her şey arasındaki âhenktir. Bu nedenle Buen Vivir'de pek çok öge farklıdır: doğaya bir insan gibi saygıyla yaklaşılr.

"Gelişme" ve "Büyüme" sözcükleri, doğanın tahakküm altına alınması ve sömürülmesi anlamına geldikleri için reddedilmektedir. Bu da iyi bir birlikteliği bozmaktadır. Dahası, Buen Vivir, toplumun amacı büyüme ve kalkınma olduğunda beklenenin aksine insanlığın daha iyiye gitmediği anlamına gelmektedir. Buen Vivir, barışçıl ve uyumlu bir şekilde bir arada yaşamayı mümkün kılan davranış ve düşünce biçimlerini teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Yerli halkın çeşitli toplulukları hala dünyamızda yaşıyor. Güney Amerika'nın Quechua halkının dilinde "poen vevere / iyi yaşam" anlamına gelen Sumak Kawsay'dan söz ederler ve Aymara halkının dilinde Suma Qamaña terimi de aynı anlamda gelir. "Buen vivre/iyi yaşam" terimi Ekvador ve Bolivya anayasalarında yer almaktadır. Bu yerli halkların görüşlerinin daha fazla dikkate alındığını gösterir (bk. *post-kolonyalizm*). Ancak Ekvador ve Bolivya'da da birçok insanın daha fazla mal ve hizmet aradığı (bk. *sürdürülemez yaşam tarzları*) ve Ekvador'un hala yağmur ormanlarında petrol üretmeye devam ettiği belirtilmelidir.

Görüntü Tanımı: Giyim,
Yerli toplulukları
güçlendirmenin bir parçası
olabilir.

Sosyo-Ekolojik Değişim

Bu da toplumun değişmekte olduğu anlamına gelmektedir. Sürdürülebilir ve adil hale gelmelidir. Bazen toplumlar sadece *yeşil büyümeyi* kastediyor (bk. Sürdürülemez Yaşam Tarzları). Sorunlar öncelikle daha iyi teknoloji yoluyla çözümlenmelidir. Ama bu işe yaramıyor. *İklim krizi* çok büyük. Teknoloji tek başına insanları açlık, susuzluk ve hastalıklardan kurtaramaz.

Bu nedenle giderek daha fazla insan şunu söylüyor: sosyo-ekolojik dönüşüm yaşamın tüm alanlarını-ekonomi, kültür ve siyaset-değiştirmelidir. Bu, toplumumuzun hedeflerini değiştirmekle ilgilidir. "Daha yüksek, daha hızlı, daha ileri "den uzak. "Daha fazla tüketim" ve birkaç kişinin zenginliğinden de uzak.

Şunu sormak istiyoruz: Herkes için iyi bir yaşam için (gerçekten) neye gereksinim duyuyoruz? Neye ihtiyacımız yok? Birbirimizle nasıl ilgilenebiliriz? Dayanışma ne demektir? Ve: Ona nasıl ulaşacağız? Bu sorular tüm eylemlerimizi değiştirebilir. Şuna ikna olduk: bu gerçekleşirse, dünya çapında ve burada yerel olarak pek çok insan daha iyi durumda olabilir. Ancak bu, *Küresel Güney'deki* toplumların ekonomilerinin de temel ihtiyaçları karşılamak için gerekli olduğu kadar büyüemeyeceği anlamına gelmez.

Göç Sonrası (Postmigrantisch)

Göç sonrası (Postmigrantisch) yeni bir kelimedir. İnsanların “göçlerinden sonraki” yaşamları ile ilgilidir. Onlar da toplumun eşit üyeleridir ve diğer herkes gibi topluma katılmalıdırlar. Güç, para ve fırsatların dağılımında da artık farklılıklar olmamalıdır. Ancak o zaman herkes kendini güvende hissedebilir ve iyi yaşayabilir.

Dolayısıyla göç sonrası, tüm insanların istek ve deneyimlerinin eşit olarak algılanması ve dikkate alınması gerektiği anlamına gelmektedir. Ama bugün durum henüz böyle değil. Büyük engeller var. Pek çok insan bazıları göçmen, bazıları de değil *siyasi katılım*dan dışlanıyor. Toplumun kendini şekillendirme konusunda iyi değiller.

İnsanlar siyasete, yönetime, medyaya, iş dünyasına vb. erişime ihtiyaç duymaktadırlar. Bu aynı zamanda, farklı yaşam fikirlerinin toplumumuza ilişkin düşüncelerimize dâhil edilmesini sağlamakla da ilgilidir, örnek olarak: Kendimize ve başkalarına kim olduğumuz ve kim olmak istediğimiz hakkında ne söylüyoruz? Bu daha sonra dünyadaki diğer ülke ve toplumlara karşı nasıl davrandığımız üzerinde bir etkiye de sahiptir. Asıl soru şu: Çeşitlilik içeren bir toplumda nasıl birlikte iyi yaşamak istiyoruz ve yaşayabiliriz?

Bi*PoC İngilizce bir kısaltma ve bir öz tanımlamadır.

B, siyah anlamına gelen “Black” sözcüğünden gelmekte ve ırkçılığa maruz kalmış çok koyu ten rengine sahip kişiler anlamında kullanılmaktadır.

İ ise yerli anlamına genel “Indigenous” sözcüğünden kaynağını almakta ve sömürgeleştirilmiş yerli halk anlamına gelmektedir
(bk. *Post-kolonyalizm*).

PoC ise renkli ten rengine sahip “Person/People of Colour” sözcüğünün kısaltmasıdır. Beyaz olarak algılanmayan insanlar tarafından bir öz tanımlamadır. Onlar aslında kendilerini bu şekilde tanımlamamaktalar. Irkçılığa maruz kalma deneyimine sahipler. Siyah ve Beyaz politik terimlerdir. Bu güç ilişkileri ile ilgilidir.

* işareti ise ırkçılıkla karşılaşmış ama BiPoC tanımına kendilerini ait hissetmeyen kişileri temsil etmektedir. Öztanımlamalar bireysel olarak seçildiği için önemlidirler. Bu güçlendiricidir (bk. *Empowerment*). Kişiler kendi istediklerinden farklı şekilde hitap edildiklerinde sıklıkla kırgınlık ve dışlanmışlık duygusu hissederler (bk. *Ayrımcılık*).

Formülasyon kısmen aşağıdakilere dayanmaktadır: NdM Sözlüğü ve BtE Sözlüğü

KLINTA* ve feminizm

K = Kadınlar

L = Lezbiyenler, diğer bir deyişle kadın cinsiyetine ilgi duyan kadınlar

I = interseksüel: Türkçe tıp teriminde

“Hermafrodit” halk arasında ise

“çiftcinsiyetlilik” olarak tanımlanan ve her iki cinsiyetin de özelliklerine doğuştan biyolojik olarak sahip olan kişileri ifade etmektedir

M = “nicht-binär” sözcüğünün kısaltmasıdır. Bu kişiler kendilerini ne erkek ne de kadın cinsiyetine ait olarak tanımlarlar.

T = ise Transeksüel sözcüğünün kısaltmasıdır. Resmi olarak kayıtlı cinsiyetleriyle gerçek cinsiyetleri uyuşmayan kişileri tanımlamaktadır.

A = Agender sözcüğünün kısaltmasıdır. Bu kişiler kendilerini herhangi bir cinsiyetin parçası olarak görmezler.

* işareti ise KLINTA'nın kapsamadığı diğer cinsiyete sahip kişileri tanımlamaktadır.

KLINTA* çoğunlukla ayrımcılığa uğramakta ve hor görülmektedirler. Bu durum, ırkçılık yoluyla ayrımcılığa maruz kaldıklarında daha sık yaşanmaktadır. Dünya çapında yoksulluk, şiddet ve iklim krizinin sonuçlarından daha fazla etkilenmektedirler (bk. *Kadınlara ve Queer bireylere yönelik şiddet*).

Dünya çapında bunu değiştirmek isteyen pek çok kişi var. Bu kişiler güçlerini birleştirip KLINTA* hakları ve herkes için iyi bir yaşam amacıyla mücadele etmekte. Bunu da çoğunlukla Feminizm olarak adlandırmaktalar.

Ek kaynaklar:

<https://tinyurl.com/5n8vkkjm>

Empowerment

Empowerment ingilizce bir sözcüktür. “Kendini güçlü kılmak” anlamına gelmektedir. Aynı zamanda “grup içinde birbirini güçlendirmek” anlamına da gelmektedir (ayrıca bak. *Solidarität*). Bu içsel bir güçlenme olabilir: Örnek olarak kişiler daha özgüvenli hâle gelirler. Ancak güçlendirme aynı zamanda topluma doğru bir etkiye de sahiptir. Empowerment’a adaletsizliğin olduğu her yerde gereksinim vardır. İnsan başkalarıyla birlikteyken örneğin ayrımcılığa karşı ya da kendi hakları (bk. *Politik Katılım*) için daha iyi mücadele edebilir. Empowerment’ın amacı bireylerin ya da toplulukların adaletsizliğe karşı daha güçlü hâle gelmesidir. Sonrasında kendi kaderlerini tâyin edip ilgi ve sorumluluklarını taşıyabilirler. Sıklıkla “kendi kendine yardım için yardım”dan da söz edilir. İnsanlar kendi ihtiyaçlarını daha iyi ortaya koyabildiklerinde bu durum bazen toplumsal hareketlere yol açmaktadır. Bu, toplumu değiştirmek isteyen gruplara verilen adlandırmadır.

Empowerment ve sosyal hareketler birbirleriyle çok yakından bağlantı içerisindedirler. Ancak sosyal hareketlerin farklı hedefleri vardır: çoğu daha fazla adalet ve iyi bir yaşam isterken diğerleri istemez.

Politik Katılım

Polis, eski Yunancada "şehir" anlamına gelmektedir. Günümüzde Politika, toplumda bir arada yaşamayı şekillendirmekle ilgili her şeydir. Katılım, kişilerin ya da toplulukların bir konuda söz sahibi olması anlamına gelir. Politik katılım ise politikada söz sahibi olmakla ilgilidir. Bunu yapmak için insanların fikir alışverişinde bulunmaları ve birlikte nasıl yaşamak istediklerini birbirlerine açıklamaları gerekmektedir. Bu sokakta, bir dernekte ya da internette bile olabilir. Politik katılım genellikle ortak bir amacı olan insan gruplarında gerçekleşir. Böylece, insanlar politikayı yalnız olduklarından daha iyi bir şekilde etkileyebilirler.

Politik katılımın pek çok türü vardır, örneğin, seçimler: Vatandaşlar adaylara ya da partilere oy verirler. Veya: gösterilere, girişimlere ve çevrimiçi dilekçelere katılabilirler.

Bir de sivil itaatsizlik var. Bunu yapanlar genellikle herkes için önemli olmasına rağmen katılımlarının göz ardı edildiğini ve diğer katılım biçimlerinin de işe yaramadığını düşünenlerdir. Sivil itaatsizlik yasaktır. Açık olan bir Linyit madeni ocağının işgal edilmesi buna bir örnektir. Politik şiddet de yasaklanmıştır. Çünkü bu süreçte insanlar saldırıya uğrar veya mülkleri tahrip edilir.

Kalkınma İletişimi

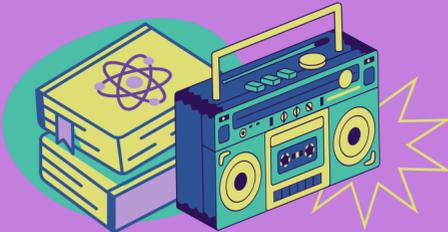
Kalkınma iletişimi bilimden gelen bir fikirdir ve "belirli bir hedefe yönelik iletişim" anlamına gelmektedir. Amaç daima toplumu değiştirmektir.

Araştırmacılar, daha önceleri iletişim kurmak için kullanılan teknolojilere bakarlardı. Örneğin, televizyon ve radyonun olası değişikliklere dikkat çekmeye nasıl yardımcı olduğu gibi. Bugün, daha çok insanların toplumu değiştirmek konusunda ne düşündüklerine, ne söylediklerine ve ne istediklerine bakıyorlar.

Kalkınma iletişimi ayrıca kim oldukları, ne istedikleri ve amaçlarına nasıl ulaşmak istedikleri hakkında konuşan ve onu arayan insan toplulukları ile de ilgilenmektedir. Ve bu topluluklar bunu bildiklerinde, hedeflerine ulaşmak için kendilerine daha iyi yardım edebilirler (bk. *Empowerment*). O zaman toplumu ağırlıklı olarak Politika, Ekonomi ve Kültür gibi birçok alanda etkileyebilirler (bk. *Politik Katılım*).

Ek Kaynaklar:

- Casanova & Obregon (2019): A Manual on Communication Strategies for Development and Social Change.
- Hamidi & Mielke Möglich (2021): Kommunikation für Sozialen Wandel. In: Publizistik. 66, 565-588.

Bakıcılık

İnsanlar diğer kişilerle ilgilendiklerinde bakım işi yapmış olurlar. Buna temizlik, yemek pişirme, bakım ve diğer işler de dahildir. Bu çalışma esas olarak dünyanın her yerindeki *KLINTA** tarafından yapılmaktadır. Genellikle düşük ücret alır ya da hiç alamazlar. Ayrıca genellikle çok göze çarpmazlar ve çok az değer görürler. Ama bu böyle olmamalı, çünkü bu iş çok büyük bir önem teşkil etmekte. Onlar olmadan herkes için iyi bir yaşam düşünülemez. Korona krizi bunu açıkça gösterdi: herkesin iyi Doktorlara, İlaçlara ve Aşılarla gereksinimi var. Zenginler dezavantajlı kişilere göre ilaçlara daha kolay ulaşabildikleri için daha hızlı ve iyi tedavi görürler. Ama bu adil değil. İyi bir sağlık cinsiyete, oturum durumuna ya da paraya bağlı olmamalıdır.

Bakım işi, yaşamı destekleyen ya da yaşamın yok olmasını önleyen her şeydir. Bu nedenle toplumlarımızda en önemli şey para ve ekonomik büyüme değil, bakım işi olmalıdır.

Dolayısıyla, bakım işine değer vermek *sosyo-ekolojik değişimin* önemli bir parçasıdır.

Ek Kaynaklar:

- <https://konzeptwerk-neue-oekonomie.org/themen/arbeit/>
- <https://www.damigra.de/themen/gesundheit/>

Beslenme

Yemek yemek bir insan hakkıdır. Ancak dünya çapında her 10 kişiden biri aç kalmakta. Fakirlik, savaş ve iklim krizi bunun temel nedenleri arasındadır. Küresel Kuzey ile Güney arasındaki adil olmayan ticaret ilişkileri de bunun nedenlerinden biridir. Üretimi için büyük oranlarda su ve araziye gereksinim duyulan ama yalnızca çok az insanı besleyen besin maddeleri üretilmekte. Bunun en büyük örneği et ürünleridir. Hayvanlar çok büyük otlarlara ve yeme gereksinim duyarlar. İnsanların eksikliğini hissettiği de budur. Bu nedenle de daha az et ve süt ürünü tüketmek önemlidir. Böylece iklim krizine yapılacak katkı daha da azalmış olur.

Ancak sadece yanlış gıdalar üretilmez. Gıdaların üretim biçimleri de bir sorundur. Büyük tarım makineleri ve ilaçlamada kullanılan zehirler doğayı yok etmektedir. Bunun sonucunda da bu alanlarda başka hiçbir şey yaşayamaz ve büyüyemez duruma gelmektedir.

Küçük ölçekli yapılan tarım daha ekolojiktir ve doğayı da korumaktadır. Yoksulluğa ve açlığa karşı da yardımcı bir öğedir. Doğa

ve toprakla daha yakın ve saygılı bir ilişki kurulmasını sağlar. Bu, birçok kültürde yeni ortaya çıkan bir durum değildir. Ama sıklıkla insanların istedikleri ürünleri istedikleri şekilde yetiştirmelerine izin verilmemektedir (bk. Post-kolonyalizm).

Ek kaynaklar:

<https://www.boell.de/de/fleischatlas>

(Küresel) Dayanışma (Solidarität)

Bölüm 5: Birbirini Önememek (Küresel) Dayanışma (Solidarität)

Dayanışma sözcüğü (*Solidarität*) Latince sıkı, katı anlamına gelen “solidus” sözcüğünden gelmektedir. İnsanlar birbirlerine yardım etmek amacıyla dayanışma içinde olabilirler. İnsanlar (*sıkı sıkıya*) birbirlerine ait olduklarını hissettiklerinde ve birlikte bir şeyler başarmak istediklerinde böyle hareket ederler. Dayanışmanın temelinde yatansa ise herkesin savunmasız olduğu ve başka bir insana ihtiyaç duyduğu düşüncesidir.

Buna verilebilecek örneklerden biriye insanların dezavantajlı olan *KLINTA** gibi ve bundan etkilenen grupları desteklemeleridir. Dünya kadınlar günü ya da uluslararası feminist mücadele günü olarak adlandırılan 8 Mart'ta gösterilere katılmak bu etkinliklerden biri olarak gösterilebilir. Böylece bir dayanışma içinde olduğu gösterilir. Dayanışma hem küçük gruplar arasında (komşulara yardım) hem de bir ülkedeki tüm insanlar için de (ücretsiz Okul ve Hastaneler) mevcuttur. Küresel dayanışma, tüm insanlara adil davranılmasını ve bunun için mücadele etmesini anlamına gelmektedir. Ancak o insanlar, özellikle Güney'deki insanları ve doğayı sövmeyi bırakılmasını gerekmektedir.

Künye

Redaksiyon: Christoph Sanders, Kefajat Hamidi, Lourdes Estigarribia und Sawsan Naasan

Editör: Daniel Grabic

Çeviri: Aliaa Alm Mustafa, Christoph Sanders, Hiba Mahrouk, Lourdes Estigarribia, Nora Peulen, Ramla Abukar, Sawsan Naasan, Sulca Ariza und Tulpar Ata Tık

Koordinasyon: Christoph Sanders und Sulca Ariza

Tasarım: Parwaneh Mirassan

"Küresel Öğrenme" sözlüğü "Gemeinsam. Gerecht. Global.- Önemseme, öğrenme ve göç sonrası işbirliği projesi" kapsamında aşağıdaki kurumlarla birlikte geliştirilmiştir:

UNIVERSITÄT
LEIPZIG

Forschungszentrum Entwicklungskommunikation –
Communication for Social Change

Entwicklungspolitisches
Netzwerk Sachsen e.V.

konzeptwerk
neue ökonomie

Bundesministerium für
wirtschaftliche Zusammenarbeit
und Entwicklung

'in fonlarıyla
ENGAGEMENT GLOBAL
tarafından
deteklenmiştir.

Ayrıca destekleyen Kurumlar:

Heidehof
Stiftung

Brot
für die Welt

mit Mitteln des
Kirchlichen
Entwicklungsdienstes

